

اشاره:

در فضای مجازی اینترنت، مراکز پاسخ‌گویی به شبهات و سؤالات مرتبط با حوزه عمومی دین و حوزه خاص قرآن، از تعداد کمی و کیفی خوبی برخوردارند. پس از مراجعه به این پایگاه‌ها و جمع‌آوری اطلاعاتشان، آنها را به تفکیک زیر طبقه‌بندی کرده‌ایم:

۱. وبگاه‌ها و بلاگ‌های پاسخ‌گویی
 ۲. وبگاه‌های مناظره و گفت‌وگو
 ۳. وبگاه‌های بانک پرسش و پاسخ
 ۴. وبگاه‌های مرتبط: سایت‌های شخصیت‌ها، سایت‌های مجلات، سایت‌های کتاب، سایت‌های مراکز آموزشی و پژوهشی، سایت مراجع و علما، سایت‌های اخبار علمی پژوهشی با رویکرد دینی و سایت‌های موضوعی.
- البته لازم به ذکر است که احصای کامل اطلاعات درباره این پایگاه‌ها و ارزش‌گذاری آنها، نیازمند صرف وقت بیشتر در این خصوص است. بنابراین، وبگاه‌های ذکر شده، از حیث میزان ارتباط با پاسخ‌گویی به شبهات، فقط اجمالاً مورد تأیید است.

وبگاه‌ها و بلاگ‌های قرآنی

حقیقت در مجاری!

۱. وبگاه و بلاگ‌های پاسخ‌گویی دینی

۱. معاونت آموزش و تبلیغ نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها (www.porseman.org)
تاریخچه: اداره مشاوره و پاسخ مرکز فرهنگی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها از سال ۱۳۷۳ تاکنون در زمینه مشاوره فعالیت دارد.

اهداف: تقویت بنیة علمی، دینی و انقلابی دانشجویان؛ ارائه مشاوره اخلاقی و تربیتی به منظور کاهش ناهنجاری‌های اخلاقی و مشکلات روحی و هدایت‌های معنوی؛ پاسخ به شبهات عقیدتی.

اطلاعات آماری فعالیت در حوزه پرسش و پاسخ: اداره ماهانه به ۳۰۰-۴۰۰ سؤال کتبی و ۸۰-۱۰۰ سؤال اینترنتی پاسخ می‌دهد. این اداره تاکنون ۸۰۰۰ شبهه و سؤال را از کتاب‌های شیعه و سنی استخراج و در ۱۲ موضوع اصلی طبقه‌بندی کرده است.

پرسش و پاسخ‌های موجود در آرشیو ۶۰۰۰۰ عدد هستند.

پرسش و پاسخ‌های وارد شده در نرم‌افزار ۲۲۰۰۰ عدد هستند.

فعالیت‌ها: این اداره با بهره‌گیری از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، پاسخ‌گوی دانشگاهیان است و تاکنون به بیش از ۶۵۰۰۰ پرسش در گروه‌های علمی پاسخ داده است.

گروه‌ها عبارت‌اند از: ۱. تفسیر، علوم قرآن و حدیث‌شناسی؛ ۲. احکام و مسائل شرعی؛ ۳. فلسفه، کلام و دین‌پژوهی؛ ۴. فلسفه احکام؛ ۵. اخلاق و عرفان؛ ۶. تربیتی و روان‌شناسی؛ ۷. اندیشه سیاسی؛ ۸. فرهنگی - اجتماعی؛ ۹. تاریخ و سیره؛ ۱۰. اطلاعات عمومی.

از محصولات این اداره می‌توان به نرم‌افزار پرسمان ۱ با ۸۸۰۰ پرسش و پاسخ، نرم‌افزار پرسمان ۲ با ۱۴۰۰۰ پرسش و پاسخ و کتاب‌های پرسش و پاسخ دانشجویی که تاکنون ۲۰ جلد در موضوعات متنوع به شمارگان ۱۹۳۰۰۰ نسخه در ۵۷ نوبت چاپ و منتشر شده است، اشاره کرد.

این اداره با توجه به نیاز مخاطبان خود، نشریه الکترونیکی پرسمان راه راه‌اندازی کرده است. افراد می‌توانند با عضویت در این پایگاه، هر دو هفته یک بار از چکیده آخرین مطالب با خبر شوند. این پایگاه در حال تکمیل و راه‌اندازی سیستم پاسخ‌گویی خودکار است که ان‌شاءالله در آینده‌ای نزدیک به بهره‌برداری خواهد رسید.

راه‌های ارتباط با اداره مشاوره به این شرح است:

۱. مکاتبه با صندوق پستی ۴۱۴۱ قم؛

۲. دورنگار ۰۲۵۱۲۹۰۸۸۱۶؛

۳. وبگاه www.nahad.ir www.porseman.org؛

۴. رایانامه q_a@porseman.net porseman.org؛

@info

۵. گفت‌وگوی زنده www.porseman.org/qa.

سایر فعالیت‌ها: چاپ کتاب، تولید سی‌دی‌های پرسش و پاسخ؛ پاسخ‌گویی به صورت زنده (on line).

کتاب‌های این مرکز:

- دفتر اول: خداشناسی و فرجام‌شناسی، محمدرضا کاشفی، ۱۳۸۰؛
- دفتر دوم: عقل و ایمان و انسان‌شناسی، محمدرضا کاشفی، ۱۳۸۰؛
- دفتر سوم: راهنماشناسی، محمدرضا کاشفی، ۱۳۸۰؛
- دفتر چهارم: دین‌پژوهشی، محمدرضا کاشفی، ۱۳۸۰؛
- دفتر پنجم: خداشناسی و فرجام‌شناسی، محمدرضا کاشفی، ۱۳۸۰؛
- دفتر ششم: راهنماشناسی (۲)، محمدرضا کاشفی، ۱۳۸۲؛
- دفتر هفتم: پرسش و پاسخ‌های برگزیده، گروه مؤلفان، ۱۳۸۳. در موضوعات مختلف، ویراست جدید، ۱۳۸۴؛
- دفتر هشتم: حکومت دینی، حمیدرضا شاکرین، ۱۳۸۲؛
- دفتر نهم: پرسش و پاسخ‌های برگزیده ویژه ماه رمضان، گروه مؤلفان، ۱۳۸۲؛
- دفتر دهم: احکام خمس، سیدمجتبی حسینی، ۱۳۸۲. مطابق با نظر ده تن از مراجع؛
- دفتر یازدهم: عرفان و تصوف، محمدرضا کاشفی، ۱۳۸۴؛
- دفتر دوازدهم: مرگ تا قیامت، محمدرضا کاشفی، ۱۳۸۳؛
- دفتر سیزدهم: پرسش و پاسخ‌های برگزیده ویژه محرم، گروه مؤلفان، ۱۳۸۲؛
- دفتر چهاردهم: شفاعت و توسل، سیدمحمدکاظم روحانی، ۱۳۸۳؛
- دفتر پانزدهم: ولایت فقیه، حمیدرضا شاکرین، ۱۳۸۳؛
- دفتر شانزدهم: رساله دانشجویی، سیدمجتبی حسینی، ۱۳۸۴. مطابق با نظر ده تن از مراجع؛
- دفتر هفدهم: احکام روزه، سیدمجتبی حسینی، ۱۳۸۴. مطابق با نظر ده تن از مراجع؛
- دفتر هجدهم: نگاه و پوشش، سیدمجتبی حسینی، ۱۳۸۵؛
- دفتر نوزدهم: زیر چاپ؛
- دفتر بیستم: توصیه‌ها، پرسش و پاسخ‌ها، حضرت آیت‌الله جوادی‌املی، ۱۳۸۵.
- کتاب‌های «چرا دین، چرا اسلام، چرا تشیع»، «سند زیارت عاشورا»، «پاسخ‌ها و پیام‌های پیامبر اکرم(ص)» و «پشت پرده وهابیت» و سه شماره ماهنامه «اشراق».
- کتاب‌های در دست اقدام: گناه و توبه؛ زندگی پیامبر

اسلام(ص)؛ احکام طهارت؛ احکام ازدواج (آماده چاپ)؛ خبرگان بصیر؛ حقوق زن و مرد (آماده چاپ)؛ احکام تقلید (آماده چاپ)؛ پرورش عقل؛ احکام موسیقی و شفاعت و توسل؛ انقلاب اسلامی؛ ولایت فقیه و جمهوری اسلامی و رساله دانشجویی، فارسی عرفان، فارسی و...

در افق پنج ساله طراحی شده در نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری، قرار بود حجم فعالیت اداره پرسش و پاسخ دو برابر شود اما با اطلاع‌رسانی که در مجموعه دانشگاه‌های دولتی، تمام واحدهای پیام نور و دانشگاه آزاد صورت گرفت، آمار پرسش‌های رسیده از سال ۸۵ تا کنون، ۶۰ درصد افزایش داشته است. در سال گذشته، ۱۳ هزار پرسش دانشجویی دریافت و پاسخ داده شده است.

در زمینه نیاز جوانان و دانشجویان به گرفتن جواب در اسرع وقت، در سال گذشته، ۱۴۲ کنفرانس اینترنتی با حضور استادان و محققان برجسته حوزه و دانشگاه و در شش ماه اول سال؛ نیز ۱۲۰ کنفرانس برگزار شده است. امید داریم این تعداد به دو برابر سال قبل برسد.

معاون آموزش و تبلیغ نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها اعلام کرده است: «به دنبال این هستیم که سه هزار پرسش و پاسخ را به صورت نرم‌افزارهای تلفن همراه عرضه کنیم و در حال حاضر، پاسخ‌دهی پیامکی نیز داریم».

وی با اشاره به اهمیت فضای مجازی برای پاسخ‌دهی به شبهات و سؤالات دانشجویان اظهار کرد: «سه سایت با موضوعات اخلاق دانشجویی، زیبایی‌های دین و مهدویت، در حال راه‌اندازی داریم».

وظیفه اصلی: ایجاد هماهنگی بین مراکز پاسخ‌گویی به مسائل دینی، کمک به بهبود فعالیت‌ها در مراکز و پشتیبانی از مراکز پاسخ‌گویی زیر نظر معاونت پژوهشی دفتر تبلیغات اسلامی فعالیت کرده و وظایف و اهداف خود را در قالب کمیته‌های خاصی پی‌گیری می‌کند.

سیاست کلی

ستاد پاسخگویی به مسائل دینی قصد ندارد خود به‌طور مستقیم مسائل دینی را پاسخ دهد. در حقیقت نقش ستاد، نقش موازی با سایر مراکز پاسخ‌گویی نیست؛ بلکه سیاست‌گذاری ستاد بر حمایت از مراکز پاسخ‌گویی، ایجاد ارتباط بین آنها و بهبود و تقویت ساختارهای موجود مبتنی است.

مراکز پاسخگویی

مراکز پاسخ‌گویی متعددی در ایران وجود دارد که بسیاری از آنها در قم واقع‌اند. این مراکز معمولاً به شیوه‌های مثل نامه‌های پستی، پرسش‌های تلفنی، پست الکترونیک، گفت‌وگوی اینترنتی و... اقدام به پاسخ‌گویی می‌کنند.

تلفن و پست الکترونیک: بخش اداری:

۰۲۵۱ (۷۷۴۲۳۸۰) پاسخ‌گویی تلفنی به سؤالات دینی: ۰۹۶۴۰

آدرس و مشخصات پستی: قم، خیابان معلم، مقابل منزل حضرت امام، روبه‌روی پارک طلوع، بن‌بست شهیدفرحانی، مرکز ملی پاسخ‌گویی به سؤالات دینی، طبقه همکف، ستاد پاسخگویی به مسائل دینی.

۵. واحد پاسخ به سؤالات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

www.pasokhgoo.ir

سال تأسیس: ۱۳۶۲ خورشیدی.

وابستگی: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

اهداف: پاسخ‌گویی به شبهات و سؤالات دینی.

اطلاعات آماری فعالیت در حوزه پرسش و پاسخ: ماهانه به ۳۵۰ سؤال کتبی و تعداد زیادی سؤال تلفنی پاسخ می‌گوید و تاکنون به ۱۵۱۰۰۰ سؤال پاسخ گفته است.

جزوه‌های منتشر شده: بیش از ۲۰۰ جزوه در زمینه پرسش و پاسخ تهیه کرده است. برخی از آنها عبارت‌اند از: نگاهی گذرا به زندگی‌نامه حضرت زهرا(ع)؛ قلب و حالات آن؛ همسران پیامبر(ص) فلسفه تعدد زوجات؛ جبر و اختیار و... کتابخانه پایگاه.

کتاب‌خانه و بانک اطلاعات: غیر از کتابخانه عمومی،

۲. مشاوره اینترنتی مؤسسه فرهنگی و اطلاع‌رسانی تبیان www.tebyan.net

اهداف: پاسخ‌گویی دینی و اطلاع‌رسانی از طریق اینترنت؛ حمایت از تولیدکنندگان محصولات فرهنگی در حوزه فناوری اطلاعات؛ توسعه فناوری اطلاعات از طریق ایجاد زیرساخت‌های امن و سالم.

سایر فعالیت‌ها:

ارائه مجموعه‌ای از اطلاعات عمومی و مذهبی برای همه مخاطبان. تعداد پرسش و پاسخ موجود در آرشیو: بیش از ۴۰۰۰۰ پرسش و پاسخ.

تعداد پرسش و پاسخ وارد شده در نرم‌افزار: بیش از ۴۰۰۰ صفحه پرسش و پاسخ در صفحات وب.

نرم‌افزارهای تولید شده: کتابخانه مجازی تبیان؛ حوزه علمیه اینترنتی تبیان.

کتاب‌خانه و بانک اطلاعات: مؤسسه کتابخانه‌ای اختصاصی با تعداد محدودی کتاب دارد اما در مجموعه کتابخانه مجازی مؤسسه، ۵۲۵۴ جلد کتاب به سه زبان عربی، فارسی و انگلیسی وجود دارد.

برنامه‌های اینترنتی: حوزه علمیه؛ کتابخانه مجازی؛ درس خارج فقه، اصول و فلسفه چت و...

نرم‌افزارهای در دست اقدام: تکمیل و ارتقای کتابخانه مجازی؛ تکمیل و ارتقای حوزه علمیه اینترنتی.

۴. ستاد (درگاه) پاسخگویی به مسائل دینی

www.porsojoo.com

تأسیس: سال ۱۳۸۲ براساس مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی

کتاب‌های در دست چاپ: پرسش‌های قرآن و علم،
نشریه قرآن و علم

کتاب‌خانه اختصاصی واحد دارای ۲۰۰۰ جلد کتاب و ۲۰ سی‌دی است. کتاب‌های منتشر شده: پاسخ‌های برگزیده ویژه ماه رمضان، گروه مؤلفان؛ توبه، پرسش‌ها و پاسخ‌ها، فارسی، محمد سبحانی‌نیا.

کتاب‌های در حال انتشار: پرسش و پاسخ‌هایی درباره شخصیت پیامبر اعظم(ص) فارسی، جمعی از محققان؛ ارتداد، پرسش‌ها و پاسخ‌ها، فارسی، محمدرضا بهروز و...
نرم‌افزارهای در دست اقدام: پاسخ به سؤالات، محیط اجرا: web، آغاز طرح: ۱۳۸۲.

۱. واحد پاسخ به پرسش‌های تخصصی قرآن و علم www.quransc.com

اهداف

۱. خدمت‌رسانی قرآنی به نسل جوان
۲. پاسخ به پرسش‌ها و شبهات در زمینه تخصصی قرآن و علم

فعالیت: بین سال‌های ۸۰ تا ۸۳، تحت عنوان مرکز پاسخ به پرسش‌های نور، به صورت عمومی پاسخ‌گوی پرسش‌ها بود. مقدمات فعالیت در سال ۸۳ آماده شد. سپس وارد حوزه قرآن و علم گردید و با پاسخ‌گویی به سؤالات دانشجویان و استادان دانشگاه‌ها از اوایل سال ۱۳۸۴ در حوزه تخصصی فعال شد. پس از آن وارد عرصه نشر آثار شد و هشت کتاب پرسش و پاسخ قرآنی برای جوانان منتشر ساخت و پایگاه اینترنتی خود را راه‌اندازی کرد.

کتاب‌های منتشر شده (مقن):

- پرسش‌های قرآنی جوانان ۱، ترنم مهر
- پرسش‌های قرآنی جوانان ۲، نسیم مهر
- پرسش‌های قرآنی جوانان ۳، یاران مهر
- پرسش‌های قرآنی جوانان ۵، دانش مهر
- پرسش‌های قرآنی جوانان ۶، علوم مهر
- پرسش‌های قرآنی روابط دختر و پسر (دو جلد).

حکمت‌ها و اسرار نماز

تفسیر قرآن مهر، سوره توبه

تفسیر قرآن مهر، سوره یوسف

پژوهشی در اعجاز علمی قرآن (ج ۱ و ۲)

آموزه‌های عاشورا

تعداد کتاب و کتاب‌خانه‌ها: ۲۰۰ جلد فارسی، ۲۰۰ جلد

عربی

نرم‌افزار پرسش و پاسخ قرآنی ۱۳۸۴-۱۳۸۳

